

מראה מקומות לשיעורו של הרב תבורי שליט”א

1. כתובות דף ג. "מאי סכנה" עד "לא עקרינן

תוספות ד"ה "ולדרוש להו"

ריטב"א ד"ה "משום דאכא" (נסה לשים לב להבדלים בין תוספות, חז"ל וריטב"א)

2. שו"ת מהרי"ק סעיף קסה

שו"ת נודע ביהודה חלק יורה דעה – מהדורה חנינא, סעיף קסא (הוט מצטט שו"ת בית יעקב)

ספרי במדבר פרק ה פסוק יב ד"ה "ומעלה בו מעל"

3. [אם ישאר זמן נלמד מה הדין אם עבר ולא נהרג בדין "יהרג ואל יעבור" לשון רמב"ם הלכות יסודי התורה פרק הלכה ד? שם. הר"ן סנהדרין סא. מביא שיטות שונות בנידון]

חלק מהמקורות מופיעים בעמוד הבא

שו”ת מהרי”ק סימן קסז

ואשר שאל מהרי”ריל יצ”ו באשה שזנתה תחת בעלה ברצון והיא לא ידעה אם יש איסור בדבר אם יחשב שוגג עכ”ל לעניות דעתי נ”ר דאין לזו דין שוגגת להתירה לבעלה כיון שהיא מתכוונת למעול מעל באישה ומזנה תחתיו דהא לא כתיב איש איש כי תשטה אשתו ומעלה מעל בה’ דלשתמע דוקא במכוונת לאיסור אלא ומעלה בו מעל כתיב. (ב) ומה שכתב רבינו משה בפרק כ”ד דהלכות אשות מאשה שזנתה תחת בעלה בשגגה או באונס שהיא מותרת לבעלה היינו דוקי כגון ששגגה בגוף הזנות ולא ששגגה באיסור דוקי דהתם לא קרינן בה מזנה תחת בעלה בשגגה כיון שהיא מתכוונת לזנות אלא שאין יודעת שיש איסור בדבר והיכי דמי מזנה כגון שהיא סבורה שהוא בעלה ונמצא שהוא אדם אחר כהנהו עובדי דשלהי נדרים וכי הא דגרסינן בפי’ הבע”י (דף נו) אשת איש שנאנסה אע”פ שמוותרת לבעלה פסולה לכהונה ותנא ותנא וכן הבא על אחת מכל העריות האמורות בתורה או פסולות מאי וכן ל”ש באונס ל”ש ברצון ל”ש במזיד. והאי שוגג דהתם דמשמע דשרי לבעלה היינו שוגג דרישי דמתני דקתני התם הבע”י בין בשוגג בין במזיד כו’ והתם א”א לפרושי אלא שוגג שסובר כי אחרת היא כדפי’ שם רש”י בהדיא וכה”ג נמי מיירי רבינו משה

שו”ת נודע ביהודה מהדורה תנינא - יו”ד סימן קסא

ומ”מ גוף דין זה שיהיה מותר לאשת איש לזנות ברצון כדי להציל נפשות אינו תורה, ולא ישר בעיני מה שראיתי באיזה תשובה ולפי שאני לעת עתה בכפר לא אוכל לזכור באיזה תשובה וכמדומה אני שהיא תשובת בית יעקב +/הגהות רבי”פ/ נ”ב סי’ ל”ט ויעויין שו”ת מהרי”ק סי’ קס”ז + באנשים ונשים שהלכו בדרך וקם עליהם ארכיליסטים אחד בשדה עם חבורת ליסטים שכמותו להרוג את כולם וקמה אשה אחת מהם אשה יפת תואר מאד והתחילה להשתדל עם האיש ראש הליסטים בדברים עד שפתתו בחלקת לשונה שנתאווה לה ונבעלה לו ביער מן הצד ועל ידי כן הצילה את בעלה עם כל הנפשות, ופסק בתשובה ההיא ששפיר עבדה ומצוה רבה עבדה ששדלתו לזה להציל נפשות רק שאעפ”כ נאסרה על בעלה והביא ראה מאסרת. +/הגהות ויאמר שלום/ נ”ב ע’ חכמת שלמה על אהע”ז סי’ קע”ה ס”ג. + ואני אומר כיון שאמרו רז”ל בכל מתרפאין חוץ מע”ז וגיע ושי”ד א”כ כשם שאין מתרפאין בשלש עבירות הללו כך אין מצילין בהם נפשות ואונס דרחמנא שריה באשה שקרקע עולם היא היינו שהיא אנוסה על גוף הביאה אבל היכא שאינה אנוסה על גוף הביאה ואדרבה היא משתדלת לזה להציל נפשות לא מקרי קרקע עולם ואשה ואיש שוים ותהרג ואל תעבור ואסתר שאני שהיתה להצלת כלל ישראל מהודו ועד כוש ואין למדין הצלת יחידיים מהצלת כלל ישראל מנער ועד זקן מהודו ועד כוש ושם היה בהוראת מרדכי ובית דינו ואולי ברוח הקודש. +/הגהות רב”ע/ נדפס בעטרת חכמים חאה”ע סימן ל’ ומצוין גם בגליון הר”ן לאלפסי פ’ בן סורר ומורה שכתב דלכך הוי קרקע עולם שיכולין לכופ אותה על כך בע”כ ובכי הא אין למסור עצמה למיתה שהרי אפשר שאפילו תמסור עצמה יכופו אותה לדבר עבירה ובכה”ג שרי אפילו בגי עבירות חמורות יעו”ש וגם במלחמות להרמב”ן שם. + ויש לי בזה כמה פרטי דינים בקצת להיתר ובקצת לאיסור ואין כאן מקום להאריך בזה:

ספרי במדבר פיסקא ז ד”ה ומעלה בו

ומעלה בו מעל, אין מעילה בכל מקום אלא שיקור וכן הוא אומר וימעלו באלהי אבותיהם (ד”ה = דברי הימים = א’ ה כה) ואומר וימעלו בני ישראל מעל בחרם (יהושע ז א) ואומר וימת שאול במעלו אשר מעל (ד”ה = דברי הימים = א’ י ג) וכן הוא אומר בעויה מלך יהודה צא מן המקדש כי מעלת (שם /דברי הימים/ ב’ כו יח) ואומר ומעלה בו מעל הא אין מעילה בכל מקום אלא שיקור: ושכב איש, להוציא את הקטן שאינו איש.